

Vores sag med Skatten.

Af Simon Lyngby Kokkendorff

I 2001/2002 var jeg og min hustru, Gitte, på en fantastisk studierejse i udlandet støttet af Rejselegat for Matematikere. Siden hjemkosten har vi kæmpet med skattevæsenet omkring skat af legatet, en sag som netop er blevet afgjort i Landsskatteretten. Det har været en lang, sej og frustrerende proces. Frustrationen skyldes ikke blot de mange, mange arbejdstimer, vi begge har lagt i sagen, men først og fremmest at det har været svært at søge informationer og finde klare retningslinier at forholde sig til. Vores erfaring er den, at forløbet i høj grad afhænger af held og personlige fortolkninger af reglerne fra myndighedernes side. Alligevel mener jeg, at man af vores sag kan uddrage nogle erfaringer, der kan være til hjælp for legatet og fremtidige legatarer. Derfor vil jeg her give en forholdsvis detaljeret gennemgang af sagen og til slut opsummere vores erfaringer i nogle konkrete råd.

Resume

Før afrejse havde jeg orienteret mig om de skattemæssige aspekter igennem det materiale, som Rejselegat for Matematikere havde tilsendt mig. Mit indtryk var, at legatet fralagde sig ansvaret for skattemæssige spørgsmål og rådede legataren til selv at orientere sig om love og regler. Men også at man i øvrigt ikke forventede de store problemer, da rejselegater i princippet var skattefrie, hvis midlerne blev brugt efter "hensigten". Det var også mit indtryk, dannet ud fra hvad jeg i løbet af studietiden havde hørt om andre, der havde modtaget "matadorlegatet". Jeg besluttede mig dog for at tage et møde med min lokale skatteforvaltning for at forhøre mig. Uden at vi her gik ind i det konkrete budget, gik jeg fra mødet med indtrykket, at det vigtige i forbindelse med skat af legatet, var at kunne dokumentere sine udgifter i udlandet. Så burde de være skattefrie.

Under rejsen var vi således meget omhyggelige med at gemme dokumentation. Vi kom hjem med kassevis af kvitteringer, som vi stadigvæk har liggende. Jeg mente mig således berettiget til at anføre et nul udfor de fortrykte legatbeløb på selvangivelsen, men regnede selvfølgelig med at høre mere.

Det skete så, da Skatteforvaltningen i starten af 2003 nåede frem til at kigge på sagen. Vi modtog flere indkaldelser om materiale i form af regnskaber og dokumentation. På et tidspunkt begynder vi at fornemme, at Skatteforvaltningen har mange tvivlsspørgsmål angående skatteansættelsen, og vi vælger at hyre en revisor til at hjælpe os. Efter samtale med Bent Jespersen fra legatbestyrelsen falder valget på firmaet KPMG. Vi føler dog ikke at revisoren gør noget angående de dybereliggende tvivlsspørgsmål. Den hjælp vi får består i, at man ganger mit standardfradrag med antallet af dage, jeg har rejst; En udregning til nogle tusinde kroner jeg godt selv kunne klare.

Efter et møde med den person, som i Skatteforvaltningen varetager sagen, modtager jeg i november 2003 årsopgørelser for 2001 og 2002, som hæver indkomsten for 2001

med 132.777 kr. og 55.679 kr., hvilket altså betyder, at jeg skal betale skat af 188.456 kr. Vedlagt er en stor bunke girokort.

Hovedårsagen til at forhøjelsen af indkomsten bliver så stor, eller omvendt at mine fradrag ender med at blive relativt små, er at Skattevæsenet mener, at alle min hustrus udgifter er skattepligtige. Til trods for at det kan dokumenteres, at Gittes udgifter er inkluderet i det budget, som er godkendt af legatets bestyrelse. I samme ånd vil man heller ikke godtage de faktiske, dokumenterede udgifter til logi, da argumentet så er, at halvdelen af disse vedrører Gitte. Til trods for, at jeg ville have haft tilsvarende udgifter, hvis jeg havde rejst alene. Altså er det mest fordelagtigt for mig, mener Skattevæsenet, at anvende standardsatsen for fradrag for logi; et besynderligt lille beløb.

Nu er gode råd dyre (det kommer til at holde stik!); min skattegæld overstiger langt min studiegæld, som jeg har oparbejdet gennem mange år. Vi bruger megen tid på at søge information og hjælp, bl.a. igennem Københavns Retshjælp. Efterhånden finder vi ud af, at reglerne omkring studierejser er så overordnede og generelle, at det meste afhænger af personlig fortolkning hos Skattemyndighederne. Og således afgøres ens skæbne af, hvilken skattemand som i kraft af ens personnummer sidder med sagen. Ligeledes viser fortolkningerne sig at variere meget fra kommune til kommune, og netop Københavns Kommune har strenge og konservative fortolkninger af reglerne.

Vores og Retshjælpens appeller hjælper ikke, og vi beslutter os således for at hyre en advokat til at føre sagen videre. Igen taler vi med legatet, denne gang Flemming Horn Andersen, som anbefaler advokatfirmaet Tommy V. Christiansen.

Vores advokat mener klart, at vi har en sag, og fremfører som sin primære påstand, at jeg slet ikke skal betale skat af legatet. I første omgang kommer sagen videre til Skatteankenævnet, hvor der efter advokatens indlæg bliver ført en forhandling. Det viser sig, at vi kan opnå flere fremskridt i forhold til Skatteforvaltningens oplæg. Men også i denne instans, hvor det er medarbejdere fra Skattevæsenet der behandler sagerne, støder vi på besynderlige og personlige argumenter. F.eks. mener sagsbehandleren, der sidder med min sag, at vi har boet for dyrt. Hendes egen søn har været i San Francisco for nylig og har boet billigere i et bofællesskab

Til trods for at vi kan opnå en del indrømmelser i Skatteankenævnet, mener vores advokat, at der er mere at vinde, ved at tage sagen videre til Landsskatteretten. Eneste hage ved dette er dog, at denne proces er dyrere i advokatbistand, og at man skal have overvejende medhold i sagen, for at få dækket alle sine omkostninger. Vi er dog rede til at løbe denne risiko, også fordi vi har behov for, at der bliver taget mere fundamentalt stilling til sagen. Efter så langt et forløb, har vi brug for en afklaring.

Behandlingen ved Landsskatteretten indledes med en kontorforhandling i 2005 efter indlæg fra vores advokat. Påstandene er de samme som i Skatteankenævnet, primært at jeg slet ikke er skattepligtig af legatet. Derefter følger en række subsidiære påstande, med flere indrømmelser. I forbindelse med kontorforhandlingen overtager en ny advokat sagen, da den tidligere i mellemtiden har fået anden stilling.

Jeg deltager selv i kontorforhandlingen og føler for første gang, at man ser på den dokumentation, jeg rent faktisk har til overmål, samt at man lytter til fornuftige

argumenter. Det viser sig dog hurtigt, at den primære påstand ikke bliver imødekommet, og at vi må give indrømmelser på en række punkter. Det havde jeg nu også forventet og er nok også efterhånden begyndt at betragte det som rimeligt.

I slutningen af 2005 kommer kontorindstillingen fra Landsskatteretten. Den giver os medhold på en række punkter. F.eks. har jeg fået godkendt de dokumenterede boligudgifter. Gittes rejseudgifter (flybilletter osv.) bliver dog ikke godtaget som fradragsberettigede, ud fra det synspunkt at jeg er den egentlige modtager af legatet.

Et regnestykke viser, at indstillingen giver os 43% medhold i forhold til Skatteforvaltningens oprindelige udspil. Den indkomstforhøjelse jeg fik, er altså nedsat med 43%. Selvom det stadigvæk giver en stor skatteregning, er det et resultat som virker acceptabelt. Vi føler, at vi har vundet på en række fundamentale punkter, f.eks. har jeg fået lov at fradrage min reelle boligudgifter.

Desværre bliver graden af medhold målt ud fra den primære påstand, hvor 100% medhold betyder, at jeg slet ikke skal betale skat af legatet. Medhold i overvejende grad er defineret som 50% og derover, så det når vi desværre ikke op på, hvilket betyder at vi kun kan få dækket halvdelen af advokatudgifterne. De løber op i 50.000 kr. Havde den primære påstand i stedet været, at jeg var skattepligtig af 26.500 kr., havde vi fået medhold i overvejende grad og dermed alle udgifter dækket. Det var et resultat, vi nok havde accepteret, og set i bagklogskabens lys burde den ellers udmærkede advokat måske have fremsat en mere realistisk påstand i Landsskatteretten, hvor der var mere på spil.

Vi stod nu med valget om tage sagen videre til et retsmøde for at kæmpe om de sidste 7%, og dermed øge advokatudgifterne, eller acceptere kontorindstillingen. Der var tre konkrete punkter, hvor vi i samråd med advokaten mente, at vi kunne hente yderligere terræn: udgift til computer, et spørgsmål angående periodisering og vigtigst, Gittes rejseudgifter. Vores advokat kunne kun sige, at der var en klar chance for at vinde, men også for ikke at komme videre. Igen var der ikke noget fast holdepunkt i lovtæksten angående studierejselegater, så i stedet måtte strategien være at skabe sympati for sagen.

Udfaldet af retsmødet blev, at vi opnåede medhold på et af de tre fremførte punkter, det mindre betydningsfulde spørgsmål om periodisering af legatratens udbetalt i december 2001. Desværre betød det, at vi kun nåede lige ved og næsten, nemlig medhold i en grad af 46%. Altså må vi selv betale halvdelen af advokatombudsningerne, som nu lyder på 75.000 kr. Summa summarum betyder det, at vi har sparet nogle tusinde kroner ved at føre sagen; i stedet for at betale det offentlige betaler vi en stor del til advokaten. Til gengæld må det have kostet myndighederne mangedobbelt at føre sagen, først og fremmest i arbejdstid i forskellige instanser, men også ved at skulle betale vores advokat, samt opnå et væsentligt dårligere resultat, end første udspil.

Hvis der foretages nogen eftertænkning i Skattesystemet, burde konklusionen være, at det havde været langt mere fordelagtigt for alle parter (på nær advokaten) at indgå et forlig allerede i første instans. Der havde man bare ikke tid og overskud til at lytte til vores argumenter og studere dokumentationen. Selvom vi kun har vundet lidt ved at føre sagen, er det alligevel en god fornemmelse at have ført sagen så langt, som

vi med rimelighed kunne. Det giver en form for afklaring, som vi gennem hele forløbet har søgt.

På anmodning fremsender jeg gerne de udmærkede og detaljerede sagsakter fra Landsskatteretten.

Konklusion og anbefalinger

På baggrund af vores erfaringer vil jeg gerne komme med nogle anbefalinger til Rejselegat for Matematikere. Det er et fantastisk og enestående legat. Noget af det enestående ligger i, at legatøren får midler til at tage sin familie med på rejsen, og at der i det hele taget er en ”largeness” indbygget i legatet fra stifteren Valdemar Andersens side, som mente at det havde *"stor betydning for de unges udvikling at komme ud i større forhold og nye omgivelser, inden de groede fast i en hjemlig livsstilling"*.

Det enestående, og meget bevaringsværdige, ved legatet er også dets svaghed set fra et skattemæssigt synspunkt. Det primære stridspunkt i vores sag har været, om jeg har kunnet fradrage min hustrus udgifter. Konklusionen må være, at det kan jeg ikke. Altså kan fremtidige legatarer forvente tilsvarende problemer. Legatet hører nok naturligt hjemme under paragraffen for studierejselegater, som er meget generel og åben for fortolkning. Men flere, heriblandt jeg, har brugt legatet i forbindelse med et Ph.d.-studie, hvor man egentlig er udsendt som ansat og f.eks. naturligt vil kunne få stillet en computer til rådighed skattefrit. Det kan man ikke, er konklusionen i vores sag, i forbindelse med et studierejselegat. Desuden må man konkludere, at ting som udgift til anskaffelse og vedligehold af bil, ikke er skattefrie i forbindelse med studierejser. Og det til trods for, at det f.eks. i USA kan være ganske svært at klare sig uden egen bil. Yderligere, og måske knapt så overraskende, er udgifter til deciderede turiture/ferier heller ikke skattefrie.

Indtil videre har legatet fralagt sig ansvaret for skattemæssige forhold, og det er naturligvis også en mulig fremtidig strategi. Vælger man dette fra bestyrelsens side, vil jeg dog opfordre til, at man på det kraftigste advarer legatarer om faldgruberne og opfordrer til at få et bindende forhåndssvar om sagen fra Skattemyndighederne (det kan man nu).

I bagklogskabens lys ville jeg dog helst have haft en bedre rådgivning fra starten af, og havde gerne beskåret budgettet med 5000 kr. for at få dette. I forhold til de midler legatet tildeler en typisk legatar, burde det være muligt. Problemet er, at det er en stor og kedelig opgave for den enkelte at sætte sig ind i inden afrejse, hvor der er så mange andre ting, man hellere vil fokusere på.

Jeg har fået mange henvendelser fra folk, der har modtaget legatet, fordi de har hørt om min sag og ønsker råd. En sådan funktion burde varetages af legatet. Om ikke andet kunne legatet henvise til en revisor, advokat eller lignende, som vidste noget om sagen. Og nu er der i hvert fald noget at vide!

Der er nogle få retningslinier man kan forholde sig til for at undgå skattemæssige problemer. Et af disse råd, som jeg i flere tilfælde har givet videre, består i, at man ikke er skattepligtig til Danmark, hvis man ikke har bolig til rådighed her. Det kræver at man opsiger, sælger eller udlejer sin bolig uopsigeligt i 3 år. Det er vist det mest sikre råd, der er at give. Men igen vil jeg sige, at man heller ikke skal stole fuldt og fast på dette men altid bør sikre sig med Skattevæsenet før afrejse.

Der må dog være andre løsninger på nogle af de fundamentale problemer, som f.eks hvordan man undgår at blive skattepligtig af familiens/ledsagerens rejseudgifter. Det er spørgsmål som bør afklares.

Jeg håber virkelig at Rejselegat for Matematikere vil tage nogle af vores dyrte erfaringer til sig. Men vil også sige, at jeg synes at formen og ånden i legatet bør bevares. Selv om det har været økonomisk og følelsesmæssigt omkostningsfuldt for Gitte og mig, er vi enige om, at rejsen var så fantastisk, at det var det hele værd.